

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Maha Sarakham University Journal

นโยบาย

1. สนับสนุนผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
2. เผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
3. สร้างช่องทางการสื่อสารองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ระหว่างนักวิชาการ นักวิจัยและผู้สนใจในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล

ขอบเขตงาน

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นวารสารวิชาการที่เผยแพร่เกี่ยวกับบทความวิชาการ บทความวิจัย ที่ครอบคลุมสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยสาขาวิชาที่รับตีพิมพ์ ได้แก่ สาขาการศึกษา เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจและการจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยนำเสนอในรูปแบบ

1. บทความวิชาการ หรือบทความปริทัศน์
2. บทความวิจัย ที่เป็นผลการวิจัยส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือเป็นทุกส่วนของผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์
3. บทวิจารณ์หนังสือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ
2. เพื่อส่งเสริมการสร้าง และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
3. เพื่อให้ผู้สนใจสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้อ้างอิง และไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง
4. เพื่อเป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และบุคคลทั่วไป

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี	นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.นิรุต ถิ่นนาค	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

1. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยต่างประเทศ

1.1 Prof.Dr.Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.
1.2 Prof.Dr.Jay D. Gatrell	Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
1.3 Dr.Engr. Johannex F. Rushman	Kumasi Technical University Faculty of Engineering and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. กองบรรณาธิการบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย

2.1 ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์	สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ข้าราชการบำนาญ
2.2 ศาสตราจารย์ ดร.บรรพต สุวรรณประเสริฐ	สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา ข้าราชการบำนาญ
2.3 ศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ มัลลิกะมาลย์	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2.4 ศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ	คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2.5 ศาสตราจารย์ ดร.ละออศรี เสนาะเมือง	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.6 ศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจัญบาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
2.7 ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.8 ศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ บุญยโสภณ	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2.9 ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ข้าราชการบำนาญ
2.10 รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.11 รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิลิชัยกุล	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2.12 รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ อิงอาจ	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2.13 รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา	ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2.14 รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2.15 รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จันทร์จรัส	สาขาเศรษฐศาสตร์การเงิน
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.16 รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	หลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2.17 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์	สาขาวิชาดุริยางคศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. กองบรรณาธิการบุคคลภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.รวิธสา จันทาศรี	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภคกิตติอัมพร	คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขมิกา แสนโสม	คณะวิทยาการจัดการ
3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัช อารีราษฎร์	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อัญญะโพธิ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวดล กัญญาคำ	คณะวิศวกรรมศาสตร์
3.8 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทชุม	คณะครุศาสตร์
3.9 อาจารย์พิทักษ์ ธรรมะ	คณะนิติศาสตร์

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล วรคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ พิมพ์จันทร์

ฝ่ายจัดการ นายเศรษฐา โพธิ์สีสม นางสาวนิตยา มิ่งสูงเนิน
นางสาวชนิษฐา เสนาชนันท์ นางสาวพิชญ์สินี จักณารายณ์
นายวัฒนากา ฉลาดบล นางสาวศิริเพ็ญ จำปาศรี
นายอิทธิพล โยธะชัย

ฝ่ายศิลปกรรม อาจารย์อนุชิต ไรจนชีวินสุภา

ผู้ประเมินอิสระหรือพิชญพิการณ์ตรวจสอบทางวิชาการประจำฉบับ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน	มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนื่องเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี	มหาวิทยาลัยบูรพา
6. รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก ภัททิยธานี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพา สกกุลสิงหาโรจน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนิตา ดวงวิไล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพล นนทภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรรัตน์ โชติเชย	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิทย์ สิมมาทัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารถนา โกวิทยางกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงผกา ตันกิจจานนนท์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะลิวัลย์ ภูนาพรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงศิริบุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รามนรี นนทภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรชาติ โตแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ พร้อมพรม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศาดรา สหัสทัศน์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชูกำแพง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที ร.ต.ดร.อรุณ ชัยกระเดื่อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำภา คนเชื้อ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ
 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน
 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม
 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระหรือพิชญพิจารณ์
2. ข้อคิดเห็นใด ๆ ของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามนี้ เป็นของผู้เขียน ไม่ใช่ข้อคิดเห็นของกองบรรณาธิการ ผู้เขียนต้องรับผิดชอบในเนื้อหาของบทความ
3. กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอกแต่ต้องมีการอ้างอิงที่เหมาะสม

เว็บไซต์วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmu>
2. E-mail: rmu_j@rmu.ac.th

พิมพ์ที่ ตักสิลาการพิมพ์ 205/2 ถนนศรีสวัสดิ์ดีดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
 โทรศัพท์ 081-5465776, 088-5608139
 E-mail: Manoch-sri2220@hotmail.com

Rajabhat Maha Sarakham University Journal

Policies:

1. To support academic works of university personnel and the general public.
2. Disseminate academic works of university personnel and the general public.
3. Establish the communication channel for correctly knowledge between academics, researchers and people who interested in the development of local and global wisdom.

Scope: The Rajabhat Maha Sarakham University Journal is an academic journal that disseminate academic and research articles covering in the humanities and social sciences. The subjects that published are education, economics, business administration and management, political science, public administration, law, linguistics, psychology and interdisciplinary in humanities and social sciences, in the form of:

1. Academic articles, or review articles.
2. Research articles which are the part or overall, of the completed research results.
3. Book review.

Objectives:

1. To disseminate quality academic and research articles.
2. To promote the creation and exchange of knowledge in the humanities and social sciences.
3. To be able to apply knowledge for widely reference and use for people who interested.
4. To be a forum to present academic works of university personnel and the general public.

Owner: Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors: Assoc.Prof.Dr.Somjet Phusri Chairman of RMU Council
Assoc.Prof.Dr.Nirut Tuengnak President of Rajabhat Maha Sarakham University

Editorial Board:

1. External Editorial Board of RMU Journal (Overseas)

1.1 Prof.Dr.Brian Thomas Kilp	School of Music, Indiana State University, USA.
1.2 Prof.Dr.Jay D. Gatrell	Dean, of the College Graduate Indiana State University, USA.
1.3 Dr.Engr.Johannex F. Rushman	Kumasi Technical University Faculty of Engineering and Technology Kumasi-Ashanti Ghana

2. External Editorial Board of RMU Journal (Universities within Thailand)

2.1 Prof.Dr.Chaveelak Boonyakanchana	Library and Information Science, Distinguished Lecturer
2.2 Prof.Dr.Bunpot Suwannaprasert	Mathematics Education, Distinguished Lecturer
2.3 Prof.Dr.Sunee Mallikamarl	School of Law, Sripatum University
2.4 Prof.Dr.Siriwat Wongsiri	Graduate School, Maejo University
2.5 Prof.Dr.La-orsri Sanoamuang	Faculty of Science, Khon Kaen University
2.6 Prof.Dr.Pakorn prachanban	Faculty of Education, Naresuan University
2.7 Prof.Dr.Sirichai Kanjanawasee	Faculty of Education, Chulalongkorn University
2.8 Prof.Dr.Theerawut Boonyasophon	Faculty of Technical Education;
King Mongkut's University of Technology North Bangkok
2.9 Prof.Dr.Boonton Dockthaisong	Faculty of Social Sciences, Distinguished Lecturer
2.10 Assoc.Prof.Dr.Kanokorn Somprach	Department of Educational Administration,
Faculty of Education, Khon Kaen University
2.11 Assoc.Prof.Dr.Ranee Esichaikul	School of Management Science,
Sukhothai Thammathirat Open University
2.12 Assoc.Prof.Dr.Supot Ingard	Department of Educational Technology, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University
2.13 Assoc.Prof.Dr.Rungson Chomeya	Department of Educational Psychology and Guidance,
Faculty of Education, Mahasarakham University
2.14 Assoc.Prof.Dr.Phunthep Vititanane	Faculty of Law, Ramkhamhaeng University
2.15 Assoc.Prof.Dr.Surachai Chancharat	Faculty of Business Administration and Accountancy,
Khon Kaen University
2.16 Assoc.Prof.Dr.Sitthipon Art-in	Faculty of Education, Khon Kaen University
2.17 Asst.Prof.Dr.Prapansak Pum-in	Division of Music, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

3. Internal Editorial Board (RMU)

3.1 Assoc.Prof.Dr.Rapatsa Junthasri	Faculty of Agricultural Technology
3.2 Assoc.Prof.Dr.Saovalak Kosonkittumpom	Faculty of Political Science and Public Administration
3.3 Asst.Prof.Dr.Kemika Sansom	Faculty of Management Science
3.4 Asst.Prof.Dr.Tharach Arreerard	Faculty of Information Technology
3.5 Asst.Prof.Dr.Manit Anyabho	Faculty of Science and Technology
3.6 Asst.Prof.Dr.Rungson Singhalert	Faculty of Humanities and Social Sciences
3.7 Asst.Prof.Dr.Siwadol Kanyakham	Faculty of Engineer
3.8 Asst.Prof.Dr.Nattachai Chanthachum	Faculty of Education
3.9 Lecturer Pituk Toomma	Faculty of Law

Editor: Asst.Prof.Dr.Paisarn Worakhoam

Assistant Editor: Asst.Prof.Dr.Piyatida Panya
Asst.Prof.Dr.Patcharaporn Pimchan

Management Staff: Mr.Settha Phoseesom Miss.Nitaya Mingsungnern
Miss.Khanittha Sanakha Miss.Pichsinee Chaknarrai
Mr.Watanagon Chaladbon Miss.Siriphen Jumpasri
Mr.Ittiphon Yotachai

Cover Designer: Lecturer Anuchit Rodjanacheewinsupond

Peer Review Board:

1. Prof.Dr.Pakorn Prachanban	Naresuan University
2. Assoc.Prof.Dr.Nutrada Wongnaya	Kamphaeng Phet Rajabhat University
3. Assoc.Prof.Dr.Prasart Nuangchalem	Maharakham University
4. Assoc.Prof.Dr.Prasopsuk Rittidet	Rajabhat Maharakham University
5. Assoc.Prof.Dr.Patrawadee Makmee	Burapha University
6. Assoc.Prof.Dr.Somnuk Pattiyathanee	Maharakham University
7. Asst.Prof.Dr.Chotipa Skoolsingharog	Maejo University
8. Asst.Prof.Dr.Dhanita dounghilai	Khon Kaen University
9. Asst.Prof.Dr. Navapon Nontapa	Maharakham University
10. Asst.Prof.Dr.Nisarat Chotechoei	Rajabhat Maharakham University
11. Asst.Prof.Dr.Prawit Simmatun	Rajabhat Maharakham University
12. Asst.Prof.Dr.Pratana Govittayangkull	LampangRajabhatUniversity
13. Asst.Prof.Dr.Piyatida Panya	Rajabhat Maharakham University
14. Asst.Prof.Dr.Puangpaka Tankitjanon	Sukhothai Thammathirat Open University
15. Asst.Prof.Dr.Paisarn Worakham	Rajabhat Maharakham University
16. Asst.Prof.Dr.Maliwan Thunapan	Maharakham University
17. Asst.Prof.Dr.Manee Sanghiran	Uttaradit Rajabhat University
18. Asst.Prof.Dr.Ramnaree Nontapa	Rajabhat Maharakham University
19. Asst.Prof.Dr.Worachat Tokaew	Rajabhat Maharakham University
20. Asst.Prof.Dr.Wilawan Promprom	Maharakham University
21. Asst.Prof.Dr.Sattra Sahatsathatsana	Kalasin University
22. Asst.Prof.Dr.Samarn Ekapim	Rajabhat Maharakham University
23. Asst.Prof.Dr.Sumaree chukampaeng	Maharakham University

24. Asst.Prof.Dr.Arun Suikraduang

Rajabhat Mahasarakham University

25. Asst.Prof.Dr.Ampa Konsue

Mahasarakham University

RMUJ Office: Graduate School, Rajabhat Maha Sarakham University

Journal Publishing: Three volumes per year
 Volume 1 January-April
 Volume 2 May-August
 Volume 3 September-December

RMUJ Regulations:

1. Every article to be published must be screened by peer reviews
2. The views expressed by individual authors do not represent the official views of the Editorial Boards of RMUJ. The author of each article is responsible for all its contents.
3. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

Rajabhat Maha Sarakham University Journal Website:

1. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj>
2. E-mail: rmu_j@rmu.ac.th

Published by Taksilakanpim 205/2 Srisawas Damnoen Road Talad Sub-district,
 Muang District, Maha Sarakham Province. 44000
 Tel: +66 81 546 5776, +66 88 560 8139
 E-mail: Manoch-sri2220@hotmail.com